

ศูนย์ติดตามและแก้ไขปัญหาภัยพิบัติด้านการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์
โทรศัพท์/โทรสาร 02-2819401 E-mail : disas_moac@hotmail.com

แจ้งเตือนศัตรูพืชระบาด “หนอนซอนใบมังคุด”
วันที่ 30 กันยายน 2564

เดือนเกษตรกรผู้ปลูกมังคุดในภาคตะวันออกของประเทศไทย เผชิญการระบาดของหนอนซอนใบมังคุดในระยะที่ต้นมังคุดแตกใบอ่อน เนื่องจากสภาพอากาศในช่วงนี้มีฝนตก หลายพื้นที่เหมาะต่อการระบาดของหนอนซอนใบ โดยใบมังคุดที่ถูกทำลายจะมีลักษณะแฉะแกรน บิดเบี้ยวเนื้อเยื่อใบถูกทำลาย ทำให้มังคุดแตกใบอ่อนบ่อยครั้ง เพื่อชดเชยใบที่ไม่สมบูรณ์ ซึ่งใบอ่อนเป็นตัวดึงดูดแมลงศัตรูชนิดอื่น ๆ เข้ามาทำลายมังคุดเพิ่มขึ้น ดังนั้น เกษตรกรควรหมั่นสำรวจแปลงอย่างสม่ำเสมอ หากพบการเข้าทำลายให้รีบแจ้งเจ้าหน้าที่สำนักงานเกษตรอำเภอ หรือสำนักงานเกษตรจังหวัด เพื่อดำเนินการหาแนวทางควบคุมและป้องกันกำจัดก่อนเกิดการระบาดรุนแรง

ชื่อวิทยาศาสตร์: *Acrocercops* sp. และ *Phyllocnistis* sp.

วงศ์ : Gracillariidae

อันดับ : Lepidoptera

ลักษณะการเข้าทำลาย

Acrocercops sp. ทำลายใบอ่อนที่มีอายุน้อย โดยตัวหนอนที่ฟักจากไข่จะซ่อนไข่กัดกินและขับถ่ายอยู่ในระหว่างผิวใบ รอยทำลายมีลักษณะแผ่กว้างเป็นแผ่นสีดำ เนื่องจากเนื้อเยื่อระหว่างผิวใบตรงส่วนนั้นถูกทำลายไป

Phyllocnistis sp. ทำลายใบอ่อนมังคุดที่มีอายุน้อย พบการระบาดรุนแรงมาก ขณะมังคุดแตกใบอ่อน โดยเฉพาะในระยะต้นกล้าของมังคุด ตัวหนอนที่ฟักจากไข่จะซ่อนไข่เป็นทางยาว หรือสร้างเป็นอุโมงค์กัดกินและขับถ่ายอยู่ภายในรอยทำลายของหนอนซอนใบ

รูปร่างลักษณะ

ตัวเต็มวัยของหนอนซอนใบทั้งสองชนิดเป็นผีเสื้อกลางคืนขนาดเล็ก เมื่อกางปีกกว้างประมาณ 3.0 และ 2.2 มิลลิเมตรตามลำดับ ผีเสื้อตัวเต็มวัยเพศเมียจะวางไข่เป็นฟองเดี่ยว ด้านหลังใบติดกับเส้นกลางใบระยะไข่ 3 - 5 วัน ระยะหนอน 15 - 16 วัน จึงเข้าดักแด้ใกล้ๆ ขอบใบ ระยะดักแด้ 4 - 8 วัน

ศัตรูธรรมชาติ

พบแตนเบียนของหนอนซอนใบมังคุด 10 ชนิด จำแนกชนิดได้ 8 ชนิด คือ *Ageniaspis citricola*, *Longvinoskaya*, *Sympiesis stritipes* (Ashmead), *Cirrospilus ingenuus* Gahan, *Citrostichus phyllocnistoides* (Narayanan), *Kratoysma* sp., *Elasmus* sp., *Eurytoma* sp. และ *Quodrastichus* sp.

แนะนำวิธีการป้องกันกำจัด ดังนี้

1. เกษตรกรควรหมั่นสำรวจสวนมังคุด และสังเกตการเข้าทำลายของหนอนซอนใบอย่างสม่ำเสมอ โดยสังเกตดูที่ใต้ใบมังคุด จะพบรอยทางยาวเป็นเส้นสีขาว
2. อนุรักษ์ศัตรูธรรมชาติ/ใช้ศัตรูธรรมชาติ แตนเบียนที่พบมากที่สุด คือ *A. citricola* เมื่อพบหนอนซอนใบระบาดน้อยกว่าร้อยละ 30

3. หากพบหนอนเข้าทำลายประมาณรุนแรง (มากกว่าร้อยละ 30) และไม่พบแตนเบียนให้พ่นด้วยสารเคมีกำจัดแมลงคาร์บาริล (carbaryl) 85% WP อัตรา 60 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร โดยพ่น 2 ครั้ง ห่างกัน 10 วัน

ลักษณะการทำลายของหนอนขอนใบ

ที่มา : กรมส่งเสริมการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์